

Nr 569

Av herr **Carlsson** i Stockholm, om förbättring av de medelstora och mindre företagens kreditmöjligheter.

I den pågående starka företagskoncentrationen inom olika områden av vårt näringsliv utgör de medelstora och mindre företagen en betydande faktor för främjande av fri konkurrens. Ofta prövas exempelvis på företagarens egen risk tekniska nyheter, som sedan får stor betydelse för det tekniska nyskapandet och allmänhetens valfrihet i fråga om konsumtion i större sammanhang. I samband med sysselsättnings- och lokaliseringspolitiken inom glesbygderna spelar vidare butikshandel en mycket väsentlig roll.

För de medelstora och mindre företagen föreligger emellertid betydande svårigheter att på ett tillfredsställande sätt ordna sin kreditförsörjning. Dessa företag måste ha möjlighet att planera sin verksamhet på längre sikt, och för denna planering måste de kunna räkna med en jämnt fungerande kreditmarknad. En kreditmarknad som inte alltför ofta förrycks av kortfristiga ingrepp. Sedan 1960 års företagskreditutredning redovisat sitt betänkande 1961:64 "Långfristiga krediter till mindre företag" har AB Företagskredit bildats. Någon slutlig lösning av framför allt handelsföretagens finansieringsproblem har emellertid därmed icke kommit till stånd, bland annat med hänsyn till beskaffenheten av de säkerheter som detta kreditinstitut begär.

I årets statsverksproposition, X huvudtiteln, har intagits en principiell nyhet vid den statliga garantigivningen i så måtto att statlig garanti skall kunna ges vid lån för att finansiera nyetablering av rörelser inom turisthotellnäringen. Jag kan inte finna det riktigt att denna utvidgning av lånegarantien begränsas till nyetablering enbart inom turisthotellnäringen. En utvidgning av garantigivningen borde kunna medges såväl när det gäller hantverk och småindustri som inom handels- och transportföretag eller annan företagsamhet, som betjänar allmänhetens efterfrågan av varor och service på den allmänna marknaden.

Det synes mig därför angeläget att en utredning nu verkställs beträffande möjligheterna för företag inom distributionsledet att framdeles erhålla liknande lånemöjligheter som hantverket och småindustrien via företagarföreningarna. I detta sammanhang bör även föreskrifterna om säkerhet för dylika lån ses över. Redan nu skall vid prövning av låneansökan bland annat beaktas företagsledarens yrkesmässiga kunskaper och personliga förutsättningar i övrigt samt i vilken utsträckning eget kapital insatts i rörelsen. Vidare skall vid bedömningen av

låneärenden särskild hänsyn tagas till sysselsättnings- och lokaliseringssynpunkter. Det synes mig angeläget att de mindre företagarna i större utsträckning skulle kunna få låna utan bankmässiga säkerheter, alltså former av förtroendekredit.

Vid den pågående saneringen av våra innerstadskärnor aktualiseras varje dag behovet av ökade kapitalresurser för att mindre och medelstora företag skall bli i stånd att skaffa nya lokaler för verksamheten. Den pågående kraftiga rationaliseringstakten inom handel och annan affärsverksamhet kräver även ökade insatser av kapital. Jag finner det därför angeläget att statsmakterna i snabbare takt och i större omfattning engagerar sig i den kreditgivning som är nödvändig om man vill att mindre och medelstora företag inom för allmänheten betydelsefulla branscher skall leva vidare och utvecklas i takt med tidens krav.

Med stöd av det anförda får jag därför anhålla,

att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t hemställa, att den nyligen tillsatta utredningen om företagarföreningarnas verksamhet erhåller i uppdrag att jämväl utreda

dels möjligheterna för företag inom handels-, service- och distributionsverksamhet att likaledes erhålla långfristiga krediter genom företagarföreningarna,

dels att föreskrifterna om säkerheterna avseende lån från företagarföreningarna omprövas för att i större utsträckning än hittills möjliggöra förtroendekrediter, samt

att riksdagen vidare måtte besluta att med giltighet från den 1 juli 1963 utvidga möjligheterna för erhållande av statlig kreditgivning till nyetablering av mindre företag inom alla branscher.

Stockholm den 26 januari 1963

C. W. Carlsson
